

KIS-368 – Embreg mezegel, ospital, h.a.

(GE – 05 09 89)

MELLADOÙ EUS AN DANVEZ GERIADUR AR VEZEKNIEZH

Gl. **cabinet de groupe**. Br. **kuzulva g.-où stroll**.

Kuzulva mezegel ma'z eus kevredet lies embregour (tri da nebeutañ), hollegourion pe arbennigourion, oc'h arverañ an un gwazadurioù hag aveadurioù.

Gl. **cabinet d'équipe**. Br. **kuzulva pare, kuzulva liesarbennigiezh**.

Stavell vicherel boutin ma embreg lies arbennigour a ziskiblezhioù disheñvel.

Gl. **centre de convalescence**. Br. **kreizenn b.-où arbare ; kreizenn dianospitalel**.

Sl. **convalescence**.

Gl. **centre de cure**. Br. **kurva g.-où**.

Sl. **3. cure**.

Gl. **centre de guidance infantile**. Br. **kreizenn vabambroug**.

Diazezadur evit prederiañ ar vugale strafuilhet o neuzid ha, da heul, arvaret o emzasadur diouzh ar metou familhel ha kevredigezhel.

Gl. **centre de placement familial**. Br. **kreizenn adfamilhel**.

E Frañs, kreizenn o tegemer bugale a ranker pellaat, dre abeg pe abeg, diouzh o familh. Sl. **placement familial**.

Gl. **centre de postcure**. Br. **kreizenn diangur, diangurva g.-où**.

Diazezadur o tegemer gouziviaded stabilet goude ur c'hlañvdiadur ha n'int ket c'hoazh bagoliet. Sl. **prévention, cure, postcure**.

Gl. **centre de réadaptation**. Br. **kreizenn azgouestaat**.

Diazevadur o tegemer tud goude ur c'hlañvdiadur e sell da reiñ dezho an dro da aspiaouañ o barregezhioù micherel ha kevredigezhel.

Gl. **centre de soins** Br. **arouelva g.-où**.

Sl. **dispensaire de soins**.

Gl. **centre hospitalier**. Br. **ospital g.-ioù hollek**.

Klañvdi foran a zo ennañ, ouzhpenn gwazrannoù boas an ospitalioù (Sl. **hôpital**), gwazrannoù arbennikaet, lakaet er-maez ar gwazrannoù gourarbennikaet.

Gl. **centre hospitalier régional**. Br. **ospital rannvro**.

Klañvdi diazezet peurliesañ e penngêr ur rannvro hag oc'h enderc'hel, ouzhpenn ar gwazrannoù boas hag arbennikaet, gwazrannoù gourarbennikaet.

Gl. **centre hospitalier universitaire**. Br. **ospital skolveurel**.

Trevnad amaezhel o c'hoarvezout eus un ospital rannvro hag un pe lies unvez kelenn hag imbourc'h, e amkan stummañ ha kevraokaat ar c'hoskorioù mezegel diseurt (mezeion hollek, arbennigourion, klañvdiourion hag embregourion lezvezegel).

Gl. **centre médico-psycho-pédagogique**. Br. **kreizenn vezegbredskelel**.

E Frañs, aozadur e amkan diournat an degouezhioù miazasadur skolel, familhel ha kevredigezhel, stlennañ ar gerent hag an atebeion hag embreger an addiorren a zere.

Gl. **1. clinique**. Br. **klinikel** aa.

Kement a denn da studi rag-eeun ar glañvourion, eleze lakaet er-maez an imbourc'hioù klokaat (imbourc'hioù amglinikel).

Gl. **2. clinique**. Br. **linik g.-où**.

- a) Studi rag-eeun ar glañvourion.
- b) Teskad an anaoudegezhioù dastumet dre ar studi-se.
- c) Kelennerezh an anaoudegezhioù-se.

Gl. **3. clinique**. Br. **linikenn b.-où**.

- a) Gwazrann ospital ma vez studiet ha kelennet ar c'hlinik.
- b) Kurdi, prevez peurliesañ, ma prederier klañvourion gweleet pe valeat.

Gl. **clinique : tableau** —. Br. **taolenn b.-où glinikel**.

Teskad an azonoù hag an arouezioù dastumet diwar arsellin rag-eeun ur c'hlañvour.

Gl. 1. consolidation. Br. kevandiñvañ.

Furmiñ ur galedenn askorn sonn o startaat an tammoù bet kengovlet eus un askorn torret.

Gl. 2. consolidation. Br. stabiliadur.

(Mezekniezh lezennel) Stad disoc'hel un naoued, anezhi teskad an arlenadoù a seller evel anemdro hag angwelladus. Evit a sell an darvoudoù labour hag ar c'hleñvedoù micher, ez enlaka aozidigezh un testiñ stabiliadur e teverker ur feur divarregzh. Diwar deiziad ar stabiliadur e c'haller priziañ ent wirel ar gaouad korf.

Gl. convalescence. Br. arbare g.-où, diglañvadur g.-ioù.

Prantad etre dibenn pazenn lemmded ur c'hleñved ha distro ar c'hlañvour d'ur stad kreudel, breidel ha kedvuhezel-micherel nesañ gwellañ d'e stad kent.

Gl. convalescence : durée de la —. Br. arbarevezh g.-ioù.**Gl. convalescent. Br. arbareat aa. ; arbaread g.-ed, diglañvour g.-ion.****Gl. curable. Br. kuradus aa., pareadus aa.**

A-zivout ur c'hlañvour pe ur c'hleñved, a c'hell pareañ pe a c'haller pareañ.

Gl. curatif. Br. kurañ, kurus aa., yac'haat, yac'haus, pareüs aa.

A-zivout nep preder a zo e amkan pareañ. Kvn. ergurañ. Sl. préventif.

Gl. 1. cure. Br. kur b.-ioù, kurañ, mezegañ, prederiañ.

- a) Nep ober e amkan pareañ.
- b) Hentenn yac'hadel dibarek.

Gl. 2. cure. Br. kur, kuradenn, b.-où, pareadenn, b.-où, yac'hadenn b.-où.

Disoc'h yaek diwar ur prederiañ.

Gl. 3. cure. Br. kur, kurva g.-où, kurdrev b.-ioù.

Lec'h, kêriadenn pe diazezadur, ma prederier klañvourion.

Gl. 4. cure. Br. kur, kurvezh b.-ioù.

Prantad ma vezeger ur c'hlañvour.

Gl. 5. cure. Br. kur, kurdreviñ.

Chomadenn yac'hadel en ur gurdrev.

□ Hervez seurtad ar gur e lunier deveradoù :

~ evit ar c'houziviaded dindan gur : **yungurad g.-ed (ez b.-ed) ; hungurad ; hingurad, hindrevad g.-ed (ez b.-ed) ; morgurad, mordrevad ; havgurad, havdrevad.**

~ evit an hanvaoù (lec'hiennoù pe gêriadennoù) ma rener ar c'hurioù : **hingurva g.-où, hingurdrev b.-ioù, hindrev ; morgurva, morgurdrev, mordrev ; havgurva, havgurdrev, havdrev.**

~ evit an diazevadurioù ma rener ar c'hurioù : **hingurdi g.-où ; morgurdi ; havgurdi.**

Gl. **cure : établissement de** —. Br. **kurdi g.-où.**

Diazevadur ma prederier klañvourion.

Gl. **cure : station de** —. Br. **kurva, kurdrev.**

Hanva douaregorel kevaraezus dre e berzhioù hinel, havel, h.a. da yac'haat klañvourion 'zo.

Gl. **cure climatique.** Br. **kur hindrev.**

Mezegañ dre aozañ chomadennoù en ul lec'h ma'z eo yac'haus an hin.

Gl. **cure de jeûne.** Br. **kur yuniñ, yungur.**

Gl. **cure de sommeil.** Br. **kur gousked, hungur.**

Prederiañ bredanaezioù (gouvidoù 'zo) dre ziounit gwezherioù o tec'han ur stad heñvel ouzh ar c'housked etre pemzek hag eitek eurvezh bemdez e-doug etre dek hag ugent devezh. Hogos dilezet eo hiziv seurt hentenn vezegañ.

Gl. **cure hygiénodiététique.** Br. **kur yec'hedel-mezhurel.**

Hollad an diarbennoù hinvael, mezhurel ha breadel a yae d'ober (a-raok oadvezh ar c'himigurañ) mezegadur torzhellegezh ar skevent, o talvout hiziv c'hoazh evit un darn da brederiañ kleñvedoù anelel 'zo evel an astm pe an usvoll bronkez.

Gl. **cure marine.** Br. **kur vordrev, morgur.**

Mezegadur o tennañ korvo eus perzhioù an dour hag al lec'hid mor hag eus an hin vorel.

Gl. **cure thermale.** Br. **kur havdrev, havgur.**

Mezegañ dre an dourioù hav el lec'h end-eeun ma eienont.

Gl. **curiste.** Br. **kurad g.-ed.**

Gouziviad dindan gur.

Gl. **dispensaire**. Sz. **health center**. Br. **prederva** g.-où.

Diazevadur prevez pe foran n'eus ennañ gwele klañvdiañ ebet, ma pourchaser prederioù mezegel kurañ pe ergurañ pe ur skorañ mezegel-kevredigezhel. E-kichen ar predervaoù hollek pe liesdiskiblezhel ez eus predervaoù arbennikaet : predervaoù a'n dorzhellegezh, predervaoù a'r c'hleñvedoù gwenerel (anvet bremañ kentoc'h *kleñvedoù revdredizhus*, KRDR), predervaoù a'r yec'hed bred.

Gl. **dispensaire de soins, centre de soins**. Sz. **treatment center**. Br. **arouelva** g.-où.

Kreizenn ma vez pourchaset arouelioù klañvdiour, war al lec'h pe dre weladennoù da di ar c'houziviaded, ha na vez roet enni kuzuliadenn vezeg ebet.

Gl. **guérison**. Br. **pare** g.-où.

Distro d'ur stad yec'hed kevatal d'an hini a oa a-raok ar c'hleñved pe ar glozad. E-keñver an darvoudoù labour hag ar c'hleñvedoù micher, aozañ un testeni pare zo kement ha lakaat ne van divarregezh e feur ebet.

□ Termenoù all arveret er sterva-mañ gant arlvioù diseurt, pao. : **pareañ, yac'haat, gwellaat, dont e-barzh, frankaat, bagoliañ** ; pa. : **pareañs, pareidigezh, pareadur, gwellaenn, bagoliadur** ; aa. & aao. : **pare, pareet, yac'haet, gwellaet, sampar, deuet e-barzh, bagoliet**.

Gl. **hôpital**. Br. **ospital** g.-ioù.

Diazevadur ma reer an imbourc'hioù hag ar prederioù mezegel na c'haller ket ober er gêr dre abegoù kalvezel pe armerzhel. An anvad *ospital* a zere hepken ouzh ar c'hurdioù a zo enno da nebeutañ ur wazrann vezekniezh hollek, ur wazrann surjianerezh hollek, ur wazrann amiegouriezh, ur wazrann skinouriezh, ur wazrann vabouriezh, un arnodva bevoniezh vezegel, un aozadur dentouriezh ha kuzuliadurioù diavaez.

E Frañs, e tiforc'her :

1. An **ospitalioù hollek** (Gl. **centre hospitalier**) a zo en o c'hefridi an darbennoù difrae hag an herberc'hiadoù berrbad, enno unvezioù klañvdiañ a embreg mezegel, surjaniel hag amiegel plaen ; diouzh an dro, unvezioù klañvdiañ evit prederiadoù gourarbennikaet ; a-wechoù unvezioù herberc'hiañ evit an arbare hag an azgouestaat.

2. Ar **c'hreizennoù dianospitalel** (Gl. **centres de convalescence**), evit herberc'hiadoù krennbad pe hirbad, anezho **tiez diskuizh** (Gl. **maisons**

de repos), tiez arbare (Gl. maisons de convalescence), tiez diangur pe diangurdioù (Gl. maisons de convalescence), tiez azgouestaat (Gl. établissements/centres de réadaptation).

3. An **unvezioù klañvdiañ (Gl. unités d'hospitalisation). Sl. hôpital rural.**

□ Kinnig a ran derc'hel an daou dermen **ospital** ha **linikenn**, ha lakaat **klañvdi** gant un erdal engronnus ; **kurdi** o vezañ dezhañ an erdal ledanañ, o klotañ gant ar Gl. **établissement de soins**.

Gl. hôpital de jour. Br. ospital deiz.

Ospital ma herberc'hier ar glañvourion e-pad an deiz hepken, pa dremenont o nozioù er gêr.

Gl. hôpital de nuit. Br. ospital noz.

Ospital o reiñ herberc'h d'ar re glañv e-pad an noz hag e-maez o eurvezhioù labour.

Gl. hôpital rural. Br. ospital ploue.

Klañvdi o c'hoarvezout eus ur wazrann vezekniezh hag ur wazrann amiegouriezh pe eus an eil no eben hepken. Abaoe ul lezenn eus 1971 e Frañs, e reer eus seurt tiez **unités d'hospitalisation (Br. unvezioù klañvdiañ)**. An kez lezenn a lak kemm etre an diazeadurioù mezegel (**kurdioù**) hag an diazeadurioù dezho un amkan kevredigezhel (**botioù, h.a.**). Sl. **clinique, dispensaire, hospice, policlinique, polyclinique**.

Gl. hospice. Br. boti g.-où.

Diazeadur evit herberc'hiañ an dud kozh pe nammet.

NOTENN. – E Gl. emañ dilezet hiziv an termen **hospice**, hag e tiforc'her an tiez o tegemer tud kozh hepken, oc'h ober anezho **maisons de retraite (Br. tiez diwaz)**, diouzh ar c'hreizenoù arbennik ma reer war-dro tud kreud- pe vrednammet : **instituts médico-éducatifs, instituts médico-professionnels, foyers occupationnels, h.a. (Br. aozadurioù mezegel-desavel, aozadurioù mezegel-michere, oaledoù breadel)**. Sl. **cabinet, dispensaire, hôpital, policlinique, polyclinique**.

□ En abeg d'ar c'hennotadur, e kavan gwell luniañ an termen Br. diwar veneg ar gwazad roet eget diwar veneg an dilañs a zo gant an herberc'hidi. E se, an termenoù poblek evel **ti ar re gozh**, valleek evel **klañvdi diskianted**, pe nep anvad bet arveret pe kinniget evel **kozhti, tavanti**, h.a. a alian dilezel. Roparz HEMON a ginnige **herberc'hti g.-où**, a zo da zerc'hel

moarvat, nemet gant un erdal ledan : kement diazevadur mezegel pe gevredigezhel ma tegemerer tud da chom un amzer hir pe hiroc'h, noz-deiz, pe en noz, pe en deiz. Kinnig a ran kemer **herberc'hti** da dermen hollekañ, da isrummoù dezhañ ar **c'hurdiou**, dezho un amkan mezegel, hag ar **botioù**, dezho un amkan kevredigezhel dreist-holl.

Gl. **hospitalier**. Br. **ospitalel** aa. Br. **klañvdiel** aa.

A-zivout an ospital, ar c'hlañvdi. Sl. **centre hospitalier, hôpital**.

Gl. **hospitalisation**. Br. **klañvdiañ**.

Herberc'hiañ en ur c'hlañvdi (ospital, klinikenn).

Pennañ termenou o tennañ d'ar c'hlañvdiañ :

Gl. **entrée, admission**. Br. **entiañ, darbenn** (−□¹).

Gl. **entrant**. Br. **entier**. g.-ion, **darbenned** g.-idi (−□²).

Gl. **(bureau des) admissions**. Br. **darbennva** g.-où (−□^{1,3}).

Gl. **service d'admission**. Br. **gwazrann** b.-où **darbenn** (−□³).

Gl. **(malade) hospitalisé**. Br. **klañvdiad** g.-ed, **herberc'hied** g.-c'hidi (−□²).

Gl. **séjour**. Br. **herberc'hiad** g.-où (−□²).

Gl. **durée de séjour**. Br. **herberc'hvezh** g.-ioù.

Gl. **hospitalisation de moyen séjour**. Br. **herberc'hiad krennbad**.

Gl. **hospitalisation de long séjour**. Br. **herberc'hiad hirbad**.

Gl. **sortie**. Br. **eztiañ, kimiadiñ**.

Gl. **sortant**. Br. **eztier** g.-ion, **kimiader** g.ion.

Gl. **sortie contre avis médical**. Br. **eztiañ enep ali ar mezeg, eztiañ hep asant ar mezeg**.

□¹ Kemm a lakaan etre **darbenn** "degemer an dud da herberc'hiañ" ha **degemer** er ster ledan, "reiñ digor da gement den a zeu d'an ti, ken evel klañvdiad, ken evel kuzuliad diavaez, h.a." E kurdiou 'zo e c'hell bezañ un **darbennva** hag un **degemerva** distag. [(31 12 95) Ur rumm termenou all zo da ouzhpennañ, meneget gant GEAK., deveret diwar *kendouez* : Br. **kendoueziñ**, Gl. **accueillir** ; Br. **kendouezourez** b.-ed, Gl. **hôtesse d'accueil, kendouezva** g.-où, Gl. (**service d'accueil**.)]

□² Degas a ran da goun ar c'hempenn graet d'ar valleeg-gwalarneg war arver al lostgerioù **-ad, -ed** : a) **-ad** lostger ober, sk. : **herberc'hiad** g.-où "ober herberc'hiañ hag an disoc'h anezhañ" ; b) **-ad** lostger oberour, sk. : **amaezhiad** g.-ed "gwazour oc'h amaezhiañ" (merkomp e trebad er yezh resis furmoù eus ar yezh lennegel na gemplegont ket d'ar reolenn, sk. : **kuzuliad** g.-ed "klañvour, h.a. o c'houlenn kuzul", a-gevenep da **kuzulier** "mezeg, h.a. o reiñ kuzul") ; c) **-ad** lostger saviad, sk. : **klañvdiad**, sl. KIS-161, La-07, p. 35 ; o taskemmañ frazenn diwezhañ ar bajenn, e lavarfed : "Un den **klañvdiet** (darbennet er c'hlañvdi, ster gouzañvour) a zeu da vezañ ur **c'hlañvdiad** (en em gav er c'hlañvdi, saviad)" ; d) **-ed** lostger

gouzañvour, sk. : **darbenned** g.-**idi**. Dre zamant d'ar fraezhded, e kaver gwell diforc'hiñ al liesterioù : **-ad** lostger oberour & saviad, ls. : **-aded** ; **-ed** lostger gouzañvour, ls. : **-idi**.

□³ Diforc'hiñ **bureau des admissions**, rann eus amaezhiezh ar c'hlañvdi (ur sekretourez, ur gendouezourez eno o tegemer ar c'houziviaded), ha **service d'admission**, gwazrann ar c'hlañvdi o tarbenn an entierion (klañvdiourezed ha mezeion eno ouzh o degemer).

Gl. **hospitalisation à domicile**. Sz. **home care**. Br. **klañvdiñ er gêr**.

Mod prederiañ ur c'hlañvour pa na c'houlenn ket/ken e stad ma ve darbennet en ur c'hurdi, anezhañ ober war e dro er gêr en doare ma rajed en ospital. Keal da zigemmanñ diouzh an **arouelañ er ger**, sl. **soins à domicile**.

Gl. **hospitalisme**; Br. **ospitalegezh b.-ioù**.

Sl. GBLF., ¶ 541.

Gl. **inapte**. Br. **diaraez aa.**, **diaraezek aa**.

Dic'halloud da ren an ober-mañ-ober dre ziouer a'r perzhioù ret. En ur ster ledan, ez eo **diaraez koulz** ha **dic'houest**, **divarrek**.

Gl. **inaptitude**. Br. **diaraez g.ioù**, **diaraezded b.**, **diaraezegezh b.-ioù**.

An dic'halloud m'emañ un den e-keñver ul labour, ur vicher, ur gefridi dre ziouer a'r perzhioù breidel pe greudel rekis. Kemm a lak *Dezveg ar C'hedskor* etre **dic'houested** (sl. **incapacité**), **divarregezh** (sl. **invalidité**) ha **diaraezded**.

Gl. **incapacité**. Br. **dic'houested b**.

Stad un den a zo digresket e c'houested da labourat da heul ur c'hleñved pe un darvoud. Bez' e c'hell an dic'houested bezañ amzeriat ha darnel (DAD) pe hollel (DAH), trebadek (hep spi da wellaat) ha darnel (DTD) pe hollel (DTH).

Gl. **invalidité**. Br. **divarregezh b.-ioù**.

Hervez *Dezveg ar C'hedskor*, saviad un diogeled dindan 60 vloaz kollet gantañ, e darn pe en holl, e ouested labourat dre berzh ur c'hleñved pe un darvoud anvicherel hag o tegemer ul leve digant ar C'hedskor. Kemm a lakaer etre an divarregezh hag an dic'houested trebadek da labourat (da heul un darvoud labour pe ur c'hleñved micherel) hag an diaraezded da labourat (diogeled dreist 60 vloaz ha klañv). Ar vilourion hag ar reuzidi vrezel a c'hell ivez degemer leveoù divarregezh.

Gl. **invalidité : taux d'—**. Br. **feur g.-ioù divarregezh**.

Dewerzhadur dre un dregantad eus an nammed dilerc'h, o verkañ derez leiadur ar ouested arc'hwelel.

Gl. placement. Br. endredañ, endredad g.-où.

Fiziout un den (bredklañv, bugel) en un ensavadur pe ur familh.

□ Kinnig a ran **endredañ** ha deveradoù, luniet diwar hBr. (*em)drit* "séparé, mis de côté" (DGVB., pp. 152, 158).

Gl. placement d'office. Br. endredad diferadel.

Darbar amaezhel, e kefridi ar prefed, diwar desteni ur mezeg, o c'hourc'hemenn serriñ en ur bredospital ur c'hlañvour dañjerus ouzh an dud all. Merkañ ez eo bet dilezet e Frañs an anvad **hôpital psychiatrique** hag erlec'hiet outañ : **centre hospitalier spécialisé en psychiatrie**, krennet alies er furn : **centre spécialisé** (Br. **ospital arbennik er vredevezekniezh, kreizenn arbennik**).

1. **Gl. placement familial. Br. fiziadur g.-ioù adfamilhel, endredad adfamilhel.**

Tennañ ur bugel eus e familh en abeg d'ur riskl mezegel pe gevredigezhel hag e fiziout en ur familh all pe en ur greizenn o c'hoari roll ur familh.

2. **Gl. placement familial. Br. endredad adfamilhel.**

Fiziadur ur bredklañv en ur familh dindan atebegezh ar mezeg hag evezh ar glañvdiourion eus an ospital ma edo herberc'hiet.

Gl. placement volontaire (termen diagent), **placement à la demande d'un tiers** (lezennadur nevez). **Br. endredad diwar c'houlenn un tredeour, endredad eeun.**

Fiziadur ur bredklañv en un ospital arbennik diwar c'houlenn e familh pe e nesaourion.

Gl. policlinique ; service de consultation externe ; dispensaire (de soins).
Br. gwazrann b.-où guzuliañ diavaez ; prederva g.-où.

Diazezadur ma roer arouelioù baleadel da annezidi ur gêr, a samm an dinaz lod eus e vizoù. **Sl. polyclinique.**

NOTENN. – Dilezet eo bet an termen **Gl. policlinique, Sz. policlinic** war c'houlenn *Aozadur Bed ar Yec'hed* en askont eus e heñvelsoniezh gant **Gl. polyclinique, Sz. polyclinic**. An daou dermen kinniget e **Gl. d'e amsaviñ n'int ket heñvelster : service de consultation externe** a arouez ur rann glañvdi, **dispensaire (de soins)** un diazezadur distag.

□ Evit aroueziñ ur rann ospital pe ur rann glinikenn lakaet dindan atebegezh ur pennvezeg, e kinnigan an termen **gwazrann**, a c'haller

kurzhañ e **rann** ; ar pennvezeg o vezañ ar **penn g.-où gwazrann**, ar **penn rann**.

Gl. **polyclinique**. Br. **poliklinikenn b.-où, lieskurdi g.-où**.

Diazeadur ma labour embregourion, mezeion hag eilerion vezegel a ziskiblezhioù diseurt, ma prederier gouzviaded diavaez. Sl. **policlinique**.

Gl. **postcure**. Br. **diangur b.-ioù**.

Prantad ardreuziñ etre dibenn ar gur hag an distro d'ar vuhez oberiat. An termen a arvered gwechall e-keñver an dorzhellegezh : goude an herberc'hiadur er c'hurva (sanatorium) ez ae an dorzhelleion arbareat d'an diangurva. Hiziv e reer gantañ kentoc'h evit an alkooleion. Sl. **centre de postcure**.

Gl. **postcure : maison de —**. Br. **ti g.-ez diangur, diangurdi g.-où**.

Sl. **centre de postcure**.

Gl. **préventif**. Br. **˘dizarbenn, dizarbennus aa. ; ˘ergurañ ; ergurat, aa., erguradel**.

Sl. **prévention & □**.

Gl. **préventif : acte —, mesure —ve**. Br. **dizarbennad g.-où, ergurad g.-où**.

Sl. **prévention & □**.

Gl. **prévention**. Br. **dizarbenn ; ergurañ**.

Teskad an darbaroù en araez da virout ouzh ur c'hleñved a ziwanañ, a c'hrevusaat pe a dredizhañ.

□ Emañ arver pep hini eus an daou dermen Br. hervez an dro ; ledanoc'h eo erdal **dizarbenn** eget hini **ergurañ** ; hemañ a ve da arverañ kentoc'h : a) pa vez anv da hepkoriñ un darvoud kleñvedel, b) pa rekourer da araezioù mezegel. Sk. "**dizarbenn** ar vrazzeded", "**dizarbenn** distaol an organoù treuzplantet" ; "arver al litiom da **ergurañ** pe da gurañ ar mania", "arver **erguradel** ar gwadveizoù". Kevatal eo a-du-rall **ergurañ** d'an damheñvelster da **prévention** ez eo **prophylaxie** (sl. Gl. **séroprophylaxie**, Br. **gwadveizergurañ**, KIS-362, La-09, p. 136). Notañ ivez an termen **disgwallañ**, gant kemeradurioù nes da re **dizarbenn**.

Gl. **prévention primaire, secondaire, tertiaire**. Br. **dizarbenn kentael, eilvedel, tredeel**.

An dizarbenn kentael zo anezhañ hepkoriñ ar c'hleñved, an dizarbenn eilvedel distav e erzerc'hadoù, an dizarbenn tredeel skoazellañ an diglañvour da adkenemprañ gant e vetou kevredigezhel.

Gl. **préventorium**. Br. **ergurva g.-où, preventorium g.-où**.

Herberc'hti evit bugale pe grennarded kentporeet gant an dorzhellegezh.

Gl. **soins à domicile**. Br. **arouelañ er gêr**.

A-berzh un aroueler (klañvdiour, h.a.), prederiañ ur gouziviad er gêr ha n'eo ket en arouelva. Keal da zigemmanñ diouzh ar **c'hlañvdiañ er gêr**, sl. **hospitalisation à domicile**.

GERVA BREZHONEK-GALLEK

*addiorren*¹ rééducation.

adfamilhel : *endredad* — placement familial.

adfamilhel : *fziadur* — placement familial.

*adkenemprañ*² (*gant*) (se) réinsérer (dans).

*amiegel*³ : *embreg* pratique obstétricale.

*amiegouriezh*³ obstétrique.

amzeriat : *dic'houested* — incapacité temporaire.

anemdro non évolutif.

angwelladus non susceptible d'amélioration.

anvicherel non professionnel.

Aozadur Bed ar Yec'hed Organisation Mondiale de la Santé.

arbare convalescence.

arbaread convalescent.

arbareat convalescent.

arbarevezh période/durée de la convalescence.

arbennigiezh spécialité.

arbennigour spécialiste.

arbennik spécial ; spécialisé.

arbennik : *kreizenn* — *er vredvezekniezh* centre spécialisé en psychiatrie.

arbennik : *ospital* — hôpital spécialisé.

¹ Termen arveret evit ar wech kentañ war *Emsav* 64, p. 127, 1972.

² An termen **diempradur** a gaver evit ar wech kentañ war *Emsav* 21, p. 265, 1968 gant ar c'hemeradur "distruj kempoell diabarzh ar gevredigezh"; kentañ reveziadennoù ar ger **kenempradur** zo war *Emsav* 51, 1971, p. 84 ; 53, id., p. 158 ; 60, id., p. 388, ha tennañ a raent ivez d'ar gevredadouriezh (an termenoù Gl. kevatal oa **désarticulation, articulation**). Amañ e ran gant **kenemprañ** e-keñver an hinienn en he darempred gant ar gedvuhez, hag ar c'hevatalioù Gl. zo : **insertion** (Br. **kenemprañ**), **désinsertion** (Br. **digenemprañ**), **réinsertion** (Br. **adkenemprañ**).

³ Sl. KIS-207, La-08, p. 17.

arbennikaet spécialisé.
arc'hwelel : *gouested* — capacité fonctionnelle.
ardreuziñ : *prantad* — période de transition.
arlenad séquelle.
arnodva bevoniezh vezegel laboratoire de biologie médicale.
arouelioù baleadel soins ambulatoires.
arouelva dispensaire de soins ; centre de soins.
aveadur équipement ; installation.
azgouestaat réadaptation.
azgouestaat : *ti* — centre/établissement de réadaptation.
bagoliet rétabli.
baleadel : *arouelioù* — soins ambulatoires.
baleat : *klañvour* — malade ambulatoire.
boti hospice ; établissement d'hébergement.
*breadel*¹ : *diarbennoù* — mesures occupationnelles.
bredklañv (ls. *bredkleñvion*) malade mental.
brednammet handicapé mental.
bredospital hôpital psychiatrique.
chomadenn yac'hadel séjour thérapeutique.
darbar amaezhel mesure administrative.
darbenn admission ; entrée.
darbenn difrae admission d'urgence ; entrée d'urgence.
darbenned entrant.
darbennva (bureau des) admission(s).
darnel : *dic'houested* — incapacité partielle.
darvoud labour accident de travail.
deverkañ ur feur déterminer un taux ; attribuer un taux.
Dezveg ar C'hedskor Code de la Sécurité Sociale.
diangur postcure.
diangur : *ti* — maison de postcure.
diangurdi maison de postcure.
dianospitalel : *kreizenn* — centre de convalescence.
diaraez inapte ; inaptitude.
diaraezded inaptitude.

---

¹ A-zivout **breüsted** (Gl. "pénibilité") al labour, sl. *Emsav* 7, 1967, p. 179 : "Lavarout ez eo *breüs* al labour zo kement ha lavarout ez eo poanius, skuizhus [...] Ur c'heal nes a ambreder amañ : diouzh un tu, e-keñver mezekniezh e vern gouzout ar skuizhus e vez an ober-mañ-ober – ar **bread** eo an obererezh (labour, sport, h.a.) diouzh savboent e skuizhusted ; diouzh an tu all, e vern na chomfe ket arouarek an dud dalc'het e-maez bed al labour gant un namm pe ur c'hleñved – ar **breadoù** eo kement obererezh a c'hellont ren er c'hurdi, er boti pe er gêr.

diaraezegezh inaptitude.
diaraezek inapte.
diazezadur établissement.
diazezadur foran établissement public.
diazezadur prevez établissement privé.
dic'houested incapacité.
diferad (gant ar) prefed, diferad prefedel arrêté préfectoral.
diferadel : *endredad* — placement d'office.
diglañvadur convalescence.
diglañvour convalescent.
dilañs handicap.
dinaz municipalité.
diogeled assuré (social).
diourmat dépister.
diskuizh : *ti*— maison de repos.
divarregezh invalidité.
dizarbenn prévention.
dizarbenn kentael, eilvedel, tredeel prévention primaire, secondaire, tertiaire.
dizarbennad acte préventif ; mesure préventive.
dizarbennus préventif.
eiler mezegel auxiliaire médical.
emazasadur (diouzh ar metou) adaptation (au milieu).
embreg plaen pratique courante.
embreger exercer ; pratiquer.
embregour praticien.
endredad placement ; internement.
endredad adfamilhel placement familial.
endredad diferadel placement d'office.
endredad diwar c'houlenn un tredeour placement à la demande d'un tiers.
endredad eeun placement volontaire ; placement à la demande d'un tiers.
endredañ placer ; interner.
enlakaat impliquer.
entiañ entrer, être admis ; entrée, admission.
entier entrant.
ergurad acte préventif ; mesure préventive ; prophylaxie.
erguradel préventif ; prophylactique.
ergurañ : *prederioù* — soins prophylactiques.
ergurat préventif ; prophylactique.
ergurva préventorium.
erzerc'had manifestation.

ezlakaat exclure.
eztiañ sortir ; sortie.
eztier sortant.
feur divarregezh taux d'invalidité.
fiziadur adfamilhel placement familial.
gaouad korf dommage corporel.
gloazad blessure.
gouested (da) labourat capacité de travail.
gourarbennikaet hautement spécialisé.
*gwadveiz*¹ sérum sanguin.
gwadveizergurañ séroprophylaxie.
gwazad service (fourni).
gwazadur service.
gwazrann service (hospitalier).
gwazrann darbenn service d'admission.
gwazrann glañvdi service hospitalier.
gwazrann guzuliañ diavaez service de consultation externe.
gwazrann ospital service hospitalier.
gweladenn vezeg visite médicale.
gweleet : *klañvour* — malade alité.
gwenerel : *kleñvedoù* — maladies vénériennes.
havadrev station thermale.
havadreviñ cure (thermale) ; faire une cure (thermale).
havel thermal.
herberc'hiad séjour (en établissement) ; hospitalisation.
herberc'hiad berrbad séjour/hospitalisation de courte durée ; court séjour.
herberc'hiad hirbad séjour/hospitalisation de longue durée ; long séjour.
herberc'hiad krennbad séjour/hospitalisation de moyenne durée ; moyen séjour.
herberc'hiañ admettre ; hospitaliser ; admettre comme pensionnaire dans un établissement médical ou social.
herberc'hied malade hospitalisé ; pensionnaire dans un établissement médical ou social.
herberc'hti établissemnt médical ou social comportant des lits.
herberc'hvezh durée de séjour.
hindrev station climatique.
hindreviñ cure (climatique) ; faire une cure (climatique).
hinel climatique.
hingur cure climatique.

---

¹ Sl. KIS-362, La-09, p. 136.

hingurva centre de cure climatique.
hinvael : *diarbennoù* — mesures climatiques.
hollegour généraliste.
hollel : *dic'houested* — incapacité totale.
hungur cure de sommeil.
imbourc'h amglinikel examen complémentaire.
imbourc'h klokaat examen complémentaire.
kaledenn askorn cal osseux.
kedvuhez-michere socio-professionnel.
*kengovliñ*¹ coaptation.
kentporead primo-infection.
kentporeet atteint de primo-infection.
kevandiñvañ consolidation (fracture).
kevraokaat ar c'hoskor perfectionner les personnels.
kimiader sortant.
kimiadiñ sortir ; sortie.
kimigurañ chimiothérapie.
klañvdi établissement de soins ; hôpital.
klañvdiad malade hospitalisé.
klañvdiañ hospitaliser ; hospitalisation.
klañvdiañ er gêr hospitalisation à domicile.
klañvdiel hospitalier.
kleñved micher maladie professionnelle.
klinik clinique.
klinikel clinique.
klinikel : *taolenn g*— tableau clinique.
linikenn clinique.
kreudel ha bredel physique et psychique.
kreudnammet handicapé physique.
kur cure.
kur gousked cure de sommeil.
kur havdrev cure thermique.
kur hindrev cure climatique.
kur vordrev cure marine ; thalassothérapie.
kur yec'hel-mezhurel cure hygiéno-diététique.
kur yuniñ cure de jeûne.
kurad curiste.
kuradenn cure.

---

¹ Br. **kengovliñ** (sl. hBr. *couled*, Kb. *cofl* "embrace ; that which is embraced") "kensteikiñ daou pe lies korf hevelep ma junt klenk o stummoù".

kurañ faire une cure ; cure.
kurañ ; prederioù — soins curatifs.
kurdi établissement de cure ; établissement de soins.
kurdrev station de cure.
kurva centre de cure ; station de cure.
kurvezh durée de cure ; cure.
kuzuliad consultant (patient).
kuzuliad diavaez consultant externe.
kuzuliadenn vezeg consultation médicale.
kuzuliadur diavaez consultation externe.
kuzulier consultant (médecin).
kuzulva cabinet de consultation.
leve divarregezh pension d'invalidité.
lezvezegel paramédical.
liesdiskiblezhel pluridisciplinaire.
lieskurdi polyclinique.
mabambroug guidance infantile.
mabouriezh pédiatrie.
mezeg hollek (médecin) généraliste.
mezegañ traiter ; soumettre à une cure ; cure.
mezegbredscolel : kreizenn v— centre médico-psycho-pédagogique.
mezegel : embreg — pratique médicale.
mezekniezh hollek médecine générale.
mezhurel : diarbennoù — mesures diététiques.
miazasadur skolel inadaptation scolaire.
micherelel : gouested v— capacité professionnelle.
morgur cure marine ; thalassothérapie.
namm handicap.
nammeded dilerc'h infirmité résiduelle.
naoued atteinte lésionnelle, affection “organique”.
nesaourion proches ; entourage.
neuzid caractère (Psychol.)
ospital hôpital.
ospital deiz hôpital de jour.
ospital hollek centre hospitalier.
ospital noz hôpital de nuit.
ospital ploue hôpital rural.
ospital rannvro centre hospitalier régional.
ospital skolveurel centre hospitalier universitaire.
ospitalegezh hospitalisme.

ospitalel hospitalier.
pare guérison ; guéri.
pareadenn cure ; guérison.
pazenn lemmded phase aiguë.
penn gwazrann chef de service.
penn rann chef de service.
pennvezeg médecin-chef.
poliklinikenn polyclinique.
prederiadoù gourarbennikaet soins hautement spécialisés.
prederiañ soigner ; traiter ; soumettre à une cure ; cure.
prederioù klañvdiour soins infirmiers.
prederva dispensaire.
preventorium préventorium.
rann glañvdi service hospitalier.
reuzied brezel victime de guerre.
revdredizhus sexuellement transmissible.
sanatorium sanatorium.
skorañ mezegel-kevredigezhel assistance médico-sociale.
stabiliadur consolidation.
*stavell*¹ *vicherel* local professionnel.
surjanel : *embreg* — pratique chirurgicale.
surjianerezh hollek chirurgie générale.
trebadek : *dic'houested* — incapacité permanente.
tredizhañ contagion ; extension (d'une maladie par contagion).
trevnad amaezhel ensemble administratif.
unvez imbourc'h unité de recherche.
unvez kelenn unité d'enseignement.
unvez klañvdiañ unité d'hospitalisation.
usvoll bronkez dilatation des bronches.
yungur cure de jeûne.

---

¹ Br. *stavell* b.-où, Kb.ystafell "room" (< La. *stabellum*).